



29.09.2022  
KSL/119/03.08.01.06/2022

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö POPELY/3410/2021

## LAUSUNTO LEPPÄMÄEN TUULIVOIMAPUISTON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (253/2017) mukaisena yhteysviranomaisena Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Pyhäjärven Leppämäen tuulivoimahanketta.

Tuulivoima-alue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin eteläosassa, rajautuen hankealueen lounaisrajasta Pihtiputaan kuntarajaan. Hankealueen etäisyys Pyhäjärven keskustaan on noin 20 km ja Pihtiputaan keskustaan noin 16 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1 050 ha. Hankealue on asumatonta metsätalouskäytössä olevaa aluetta. Tuulivoimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. YVA-menettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 6 voimalan hanke
- VE2: Toteutetaan 5 voimalan hanke

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan vain yhtä vaihtoehtoa. Tuulivoimapuisto liitetään suoraan hankealueen eteläosan läpi kulkevaan Elenian 110 kV sähkölinjaan. Hankealueelle rakennetaan liittymistä varten oma sähköasema.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa Leppämäen hankealueelle ei ole osoitettu tuulivoimatuotantoa. Pohjois-Pohjanmaalla on parhaillaan vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, jossa hyödynnetään käynnissä olevan TUULI-hankkeen tuloksia. Viiden tai kuuden voimalan suuruinen tuulipuisto ei ylitä seudullisen tuulivoimahankkeen rajaa, joten Leppämäen hanketta koskevan yleiskaavan hyväksyminen ei lähtökohtaisesti edellytä maakuntakaavan tuulivoima-alue-merkintää.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa Leppämäen tuulivoima-alueeseen rajautuva Keski-Suomen maakunnan puoleinen alue on osoitettu suurimmaksi osaksi biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Biotalousalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Osaksi Leppämäen tuulivoima-alue rajautuu Keski-Suomen maakuntakaavan Mörninsuon luonnonsuojelualueeseen (SL, nro 168). Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Mörninsuo on soidensuojelullisesti valtakunnallisesti arvokas kohde, jolla on kasvillisuus- ja linnustoarvoja.

Lisäksi Leppämäen tuulivoima-alueen vaikutuspiiriin jäävät Keski-Suomen maakuntakaavassa osoitetut Suurusnevan Natura- ja luonnonsuojelualue (FI0900063), Lehmisuon luonnonsuojelualue (SL, nro 165), Ala-Peninginjärven suojelualue (S, nro 12) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat Kärväskylän, Ylä-



Liitonjoen ja Kortteisen maisema-alueet. Maakuntakaavassa osoitetut maisema-alueet muodostavat Pihtiputaan pika-asutusmaisemat -kokonaisuuden, joka on nykyisin luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (VAMA 2021). Arvokkaita maisema-alueita koskevan maakuntakaavamääräyksen mukaan alueilla tulee edistää kestävä maatalouden harjoittamista ja alueiden suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa (tv), hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 7.3. - 5.5.2022. Keski-Suomen maakuntakaavassa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon määrittelyä pidetään vähintään 10 voimalan kokonaisuutta. Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa Pihtiputaan koillisosaan maakuntarajalle sijoittuu Leppäkankaan tuulivoimatuotantoon soveltuva alue, joka rajoittuu Pyhäjärven Leppämäen tuulivoimahankealueeseen.

Keski-Suomen maakuntakaavaprosessi jatkuu tarvittavilla lisäselvityksillä. Ennen ehdotusvaihetta tehtäviin selvityksiin kuuluvat mm. sähkönsiirron kanta- ja alueverkon kokonais selvitys sekä tuulivoiman maisemavaikutusten toinen vaihe, jossa arvioidaan ja havainnollistetaan merkittävät maisemavaikutukset. Myös metsäpeuraselvitys ja maakuntakaavan vaatima Natura-arviointi ovat käynnissä. Marraskuun loppuun mennessä valmistuvien selvityksien tulokset otetaan huomioon maakuntakaavaehdotuksen valmistelussa.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa Leppämäen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitaviksi esitettyihin ympäristövaikutuksiin, eikä ohjelmassa kuvattuihin arviointimenetelmiin. Leppämäen tuulivoimapuiston vaikutukset ulottuvat myös pitkälle Keski-Suomen maakunnan puolelle. Keski-Suomen liitto pitää tärkeänä hankkeen aiheuttamien vaikutusten kattavaa selvittämistä niin luontoympäristön, maiseman kuin ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Erityisesti muiden tuulivoimahankkeiden kanssa syntyviin yhteisvaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota arvioinnissa. Maisemavaikutuksia tulee aina tarkastella tapauskohtaisesti ja vaikutusten merkittävyys riippuu mm. maisema-alueen ominaispiirteistä sekä tuulivoimaloiden määrästä ja sijoittumisesta.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

